Christus Rex
INSTAURARE OMNIA IN CHRISTO
Br. 19 | God. VI/1 | AD 2019.

POKORA

Ako ne budete činili pokore, svi ćete propasti.

Gustave Doré – 1880.
Jonina propovijed Ninivljanima

ELEEMOSYNA ▪ JEJUNIUM ABSTINENTIA ▪ FLAGELLATIO

FRATERNITAS SACERDOTALIS SANCTI PII X ▪ AUSTRIJSKI DISTRIKT ▪ AD MMXIX

Duhovna Obnova

DVORAC JAIDHOF — 3542 GFÖHL, AUSTRIJA

15. ožujka – **17. ožujka 2019.**

Petak, navečer — **Nedjelja, podne**

• PRIJEVOZ ORGANIZIRAN PREMA DOGOVORU •

Duhovna obnova sastoji se od nagovora, razmatranja, sv. Misa i molitve u tišini da bismo spoznali Božju volju i donijeli prave odluke za naš kršćanski život. Tema: Križ i Muka Gospodnja.

PRIJAVE: ▪ **fsspxhr@gmail.com**

Neposredno prigodom sv. Misa Svećeničkog bratstva sv. Pija X.

DUHOVNU OBNOVU VODE: **p. Marko Tilošanec**, **p. Kornelije Grgić**

Raspored sv. Misa

KAPELA SV. JOSIPA

Jurja Denzlera 37 – 10000 Zagreb

10. 3.	**I. korizmena nedjelja**	**10 h**
13. 3.	**Srijeda korizmenih kvatri**	**18 h**
14. 3.	**Četvrtak u I. korizmenom tjednu**	**18 h**
17. 3.	**II. korizmena nedjelja**	**18 h**
19. 3. (ut.)	**sv. Josip, Zaručnik BDM**	**18 h**
21. 3.	**Četvrtak u II. korizmenom tjednu**	**18 h**
22. 3.	**Petak u II. korizmenom tjednu**	**18 h**
24. 3.	**III. korizmena nedjelja**	**18 h**
25. 3. (pon.)	**Blagovijest – Navještenje BDM**	**7 h**
31. 3.	**IV. korizmena nedjelja (Laetare)**	**10 h**
7. 4.	**I. nedjelja Muke (Glušnica)**	**18 h**
14. 4.	**II. nedjelja Muke (Cvjetnica)**	**10 h**
15. 4.	**Veliki ponedjeljak**	**18 h**
16. 4.	**Veliki utorak**	**18 h**
17. 4.	**Velika srijeda**	**18 h**
18. 4.	**Veliki četvrtak – Misa Večere Gospodnje**	**18 h**
21. 4.	**Uskrs**	**18 h**
22. 4.	**Uskrsni ponedjeljak**	**10 h**
27. 4.	**Uskrsna subota**	**18 h**
28. 4.	**Bijela nedjelja**	**18 h**

KAPELA SV. JERONIMA

Zrinsko-frankopanska 58 – 21000 Split

10. 3.	**I. korizmena nedjelja**	**18 h**
11. 3.	**Ponedjeljak u I. korizmenom tjednu**	**7 h**
17. 3.	**II. korizmena nedjelja**	**9 h**
23. 3.	**Subota u II. korizmenom tjednu**	**18 h**
24. 3.	**III. korizmena nedjelja**	**9 h**
31. 3.	**IV. korizmena nedjelja**	**18 h**
6. 4.	**Subota u IV. korizmenom tjednu**	**18 h**
7. 4.	**I. nedjelja Muke (Glušnica)**	**9 h**
14. 4.	**II. nedjelja Muke (Cvjetnica)**	**18 h**
15. 4.	**Veliki ponedjeljak**	**18 h**
16. 4.	**Veliki utorak**	**18 h**
17. 4.	**Velika srijeda**	**18 h**
18. 4.	**Veliki četvrtak – Misa Večere Gospodnje**	**18 h**
19. 4.	**Veliki petak – služba Muke Gospodnje**	**15 h**
20. 4.	**Velika sub. – služba vazmenoga bdijenja**	**20 h**
21. 4.	**Uskrs**	**9 h**
27. 4.	**Uskrsna subota**	**18 h**
28. 4.	**Bijela nedjelja**	**9 h**

RIJEKA

Centar Zamet, Trg riječkih olimpijaca 1

9. 3.	**Subota nakon Pepelnice**	**18 h**
30. 3.	**Subota u III. korizmenom tjednu**	**18 h**

SLAVONSKI BROD

Falcon Electronic, Vinogradska 2b

28. 4.	**Bijela nedjelja**	**10 h**

- ***Daljnji termini bit će objavljeni naknadno na našoj internetskoj stranici!***

Predgovor: Digitalni post – koristiti vrijeme za dobra djela i molitvu!

Dragi prijatelji, dobročinitelji i dragi vjernici!

„Pronosimo uvijek umiranje Isusovo u tijelu da se i život Isusov u tijelu našem očituje.“ (1). S ovom jezgrovitom izrekom daje nam sv. apostol Pavao zasigurno jednu misao vodilju za korizmeno vrijeme. Ovdje je jezgrovito izražen smisao i svrha svetog pokorničkog vremena. Nasljedujmo našeg Spasitelja u njegovom primjeru mrtvljenja da bi u nama ojačao njegov božanski život. Ali ipak, što bi to trebalo mrtviti da nastane život? Ne zapliće li se sv. Pavao ovdje u protuslovlje? Kako to može iz smrti izrasti život?

Rješenje zagonetke je začuđujuće jednostavno, ali već desetljećima palo u zaborav (2). Kao što je dobro sjeme u opasnosti da ga zaguše korov i trnje, tako se događa i sa sjemenom božanskog života koji je u krštenju, posvetnom milošću, uronjen u našu dušu. Ono je takoreći okruženo nebrojenim grješnim sklonostima koje su posljedice naše naravi ranjene istočnim grijehom kao i osobnim grijesima. Popušta li čovjek tim iskvarenim nagonima, oni počinju sve više i više bujati, pritiskati ono božansko u nama, da bi ga konačno ugušili. Protiv njih se treba dakle odlučno boriti i iskorijeniti ih. To je zadaća pokore, odnosno kršćanskog mrtvljenja. I tako uistinu omogućava pokora neslućeno veliko čudo da kršćanin kroz umiranje samom sebi uskrsne u slavu Kristovog života.

A sada prijeđimo na konkretno. Duboki poznavatelj čovjeka i Boga, evanđelist Ivan, nabraja u svojoj Prvoj poslanici tri kategorije grešnih sklonosti koje se protive ljubavi prema Bogu te su s njome nespojivi: požuda očiju, požuda tijela i oholost života (3). Protiv ovog trostrukog

neprijatelja u našoj duši vrijedi trajno voditi borbu mrtvljenja, posebno snažno sada u korizmi.

1) Protiv požude očiju

Svi mi primjećujemo u nama sklonosti prema svjetskim ispraznostima koje nam možda mediji nude preko slike i tona kao neprestanu vatru koja očima priređuje požudu. Isto tako stvaraju trgovački centri na nas privlačnu moć koja nas zavodi kupovati stvari koje ne trebamo. Materijalizam, lakomost i konzumeristički mentalitet oznake su našeg vremena. Našu dušu tako natrpavamo da u njoj često više ne ostaje mjesta za istinska dobra.

2) Protiv požude tijela

Tko svoje srce navezuje na svjetovno postaje ubrzo nagonjen iskušati sva osjetilna zadovoljstva koja svijet nudi. Ljubav prema svijetu vodi prema požudi za užicima i zadovoljstvima. Ali ta se požuda pretvara u strašnog porobljivača. Koliki su gotovo beznadno zarobljeni nečistoćom, alkoholom, proždrljivošću, medijskim konzumerizmom i drugim drogama koje svoje žrtve stavljaju u lance. Ali, Bogu hvala, dolazi nam u pomoć Spasitelj koji maše oslobodilačkim oružjem. Njegova sablja kojom probija lance jesu pokora i križ! On ide pred nama na putu pokore prema potpunoj slobodi na kojemu ga hrabro slijedimo. Što više se približavamo slobodi, sve dublje stječemo očaravajuće i neprestano novo iskustvo prave sreće koja se upravo ne sastoji u zemaljskim zadovoljstvima, nego dolazi od Boga: „Radujte se uvijek u Gospodinu! Gospodnja radost je vaša snaga! Blaženi čista srca, oni će Boga gledati!" (4)

3) Protiv oholosti života

Sklonost prema oholosti nalazi se u svakome od nas. Nijedan porok nije u našoj duši tako široko i profinjeno razgranat kao ovaj. Budući da oholost zasljepljuje, vrlo je malo ipak onih koji su svjesni razmjera tog zla. U tome

se sastoji prava drama jer sljepoća veoma otežava poboljšanje. Na bojnom polju oholosti moramo biti dakle naročito budni jer tko vojuje u magli, neka se brine kako sigurno suzbiti oholost i njezine nebrojene drugove: egoizam, sebičnost, častohleplje, pohlepu za vlašću i bezobzirnost, osjetljivost i odbijanje opomena, nadutost i uznositost u znanju, srdžbu, zavist i neobuzdanost itd. Treba prije svega moliti Boga za pravu poniznost srca jer ona otvara oči duha za svjetlo istine.

Time smo izvidjeli bojno polje pokore. A sada trebamo razviti pravu strategiju. Nitko ne ulazi u rat nepripravan i ne bori se za neizvjesno. To vrijedi i za duhovnu borbu u nutrini vlastite duše. Budući da su duše jako različite, svatko mora ozbiljno razmisliti gdje su njegove slabe točke, prevladavajuće pogrješke s kojima se prije svega trebamo ozbiljno pozabaviti. Bit će također vrlo korisno pitati za savjet jednog pouzdanog ispovjednika.

Ali unatoč svim pojedinačnim razlikama, postoje u današnjem vremenu dva velika opasna područja kojima smo većina od nas izloženi i koja nas nerijetko nadvladaju. Radi se o vizualnim medijima i materijalizmu. Želio bih vam zato kao zaštitno oružje predložiti dvije posebne pokorničke vježbe: odricanje od medijskog konzumerizma kroz post od vizualnih medija, odricanje od materijalnih dobara kroz milostinju.

Digitalni post

Pojavom vizualnih medija i interneta došao je ljudskome rodu jedan sasvim novi, golemi zahtjev: ovladati tim medijima i ne dati da oni nama ovladaju. Svatko zna sasvim osobno koliko je to teško i koje žalosne posljedice može nedostatak u svladavanju povući sa sobom: gubi se jako puno vremena koje nam je Bog zapravo darovao da bismo vršili dobra djela; naš duh se natrpava smećem ispraznih, lažnih i nerijetko opasnih sadržaja, koji ga koče za dublje razmišljanje i otežava molitvu. Neprestanom potjerom za najnovijim 'važnim' informacijama gubi se, k tome, nutarnji mir i duševna sabranost koji su temeljni za razborito prosuđivanje i odlučivanje. Popis štetnih učinaka mogao bi ići u nedogled.

Što činiti? Želio bih vas zamoliti da u korizmi pokrenemo zajedničku akciju protiv požude za medijima. Vježbajmo uzdržljivost od medija! Uživajmo u elektroničkoj šutnji da bismo dobili vrijeme i oslobodili nutarnje snage za molitvu i duhovni napredak! Prikazujmo odricanje od medija kao zadovoljštinu za tako puno uvreda prema Bogu koji dolaze upravo preko medija! Neka zaživi digitalni post!

Ne radi se ovdje o potpunom isključivanju monitora jer su tu mnogi poslovno uvjetovani. Radi se više o odsijecanju onog što je suvišno i nije nužno. Tu prisiliti samog sebe jest izvrsno sredstvo za odgoj volje i vježbanje samodiscipline.

Neka nam Bog svima podari velikodušno, plemenito srce za korizmu. Samo onaj tko energično radi na sebi, napredovat će u dobrome. Samo onaj tko se hrabro bori, postići će obećanu pobjedu. Nismo sami! S nama se bori i veliko mnoštvo onih koji u toliko puno zemalja trpe progonstvo za Isusovo Ime! Zajedno smo jaki! To ovisi, dakle, o svakome od nas!

Od srca vam želim milost Božju i pomoć Majke Božje za blagoslovljenu korizmu!

Sa svećeničkim blagoslovom,

p. Stefan Frey, poglavar Distrikta

(1) 2 Kor 4,10

(2) Taj 'zaborav' ne dolazi slučajno. Ugledni rimski teolog p. Garrigou-Lagrange opisuje već u tridesetim godinama kako su tadašnji modernisti u mnogim publikacijama zapostavljali pokoru i mrtvljenje. Oni su promicali jedno „kršćanstvo slobode i života". Ljudska narav je ipak dobra – nazdravlja Rousseau – čemu onda mrtvljenje i uskraćivanje? 'Zaboravljaju se' žalosne posljedice istočnog grijeha kao i težina smrtnog grijeha, iskrivljuje se beskrajna uzvišenost našeg nadnaravnog cilja u sjedinjenju putem ljubavi, koju treba pretpostaviti svemu zemaljskome. („Des Christen Weg zu Gott", 2012., Nova & vetera, str. 2011sl).

(3) Oholica živi u jednoj iluzornoj stvarnosti, budući da se svjesno ili nesvjesno stavlja na umišljeno prijestolje i pravi samog sebe za malo božanstvo. Umjesto da časti Boga, on traži svoju vlastitu čast, umjesto da služi Bogu, pravi samog sebe središnjom točkom, umjesto da ljubi Boga, ljubi samog sebe. Koja ludost! „Glupost i oholost rastu na istom drvetu!"

(4) Fil 4,4; Neh 10; Mt 5,8

Povećava li televizija sklonost nasilju?

Samo na račun uvođenja televizije dolaze u SAD-u godišnje oko 10 000 ubojstava, 70 000 silovanja i 70 000 drugih nasilničkih prijestupa. Godine 1980. sadržavalo je u Njemačkoj više od 50% prikazivanih televizijskih programa nasilje – u međuvremenu je to poraslo na iznad 80%! (Prof. Manfred Spitzer, neuroznanstvenik, voditelj Psihijatrijske sveučilišne klinike u Ulmu, citat iz časopisa Jungen Freiheit).

Katolička Tradicija o liturgiji, postu i pokori

p. Marko Tilošanec, predavanje održano 15. veljače 2018. u HKD-u sv. Jeronima u Zagrebu

Što je pokora? Latinski paenitentia dolazi od pridjeva paenitens što znači skrušenost ili kajanje. Time se izražava **nutarnji stav grešnika koji se kaje za svoje grijehe** – ponizuje se pred Bogom da bi od njega isprosio oproštenje i milosrđe. Taj nutarnji stav mora biti izražen i prema vani. Kako nam sv. Jakov govori u svojoj poslanici: vjera bez djela je mrtva, pa bi tako i čovjekova odluka ili nutarnji pokornički stav bio bez vrijednosti ako iz njega ne bi slijedila pokornička djela, bilo ona vidljiva, tjelesna ili ona nevidljiva, duhovna. Pokora dakle znači stav skrušenosti ili kajanja, a kajemo se zbog grijeha. Svaki čovjek je odgovoran i može se kajati samo za svoje grijehe. Ne može se kajati za grijehe drugoga jer je drugi odgovoran za svoje grijehe, osim ako je čovjek svojim činima zaveo drugoga na grijeh, ali to je onda opet njegov grijeh zavođenja koji je počinio, a drugi je sam odgovoran za ono što je osobno počinio.

Možemo činiti pokornička djela ne samo kao čin kajanja za počinjene grijehe, nego i kao **sredstvo za kroćenje svojih neurednih požuda**. Nakon što su naši

praroditelji Adam i Eva sagriješili, Bog ih je kaznio. Oni su izgubili posvetnu milost – stanje pravednosti i božanski život koji su posjedovali, ali su izgubili i određene mimonaravne darove koji su im bili dani u raju zemaljskom. Jedan od njih bio je i sloboda od požude. Taj dar su oni izgubili. Istočnim grijehom ljudska je narav postala ranjenom i oslabljenom o čemu nam najjasnije svjedoči sv. Pavao: „Vidim drugi zakon u udovima svojim koji me zarobljava zakonom grijeha“ (Rim 7, 23). I zato kaže drugdje sv. Pavao: „Krotim svoje tijelo da ne bih, pošto sam drugima propovijedao, sam bio odbačen“ (1 Kor 9, 27). Pokora je dakle zajedno s molitvom najdjelotvornije ljudsko sredstvo u borbi protiv požude. Ona je poput vode koja gasi vatru naših strasti i poput spona kojima će čovjek ukrotiti tijelo staroga Adama koji u njemu još djeluje. Jer krštenjem se briše istočni grijeh i sakramentom ispovijedi se opraštaju osobni grijesi, ali se ne briše požuda koja ostaje u čovjeku dok god je u svome smrtnome tijelu. Zato je čovjek među ostalim osuđen i da umre tjelesnom smrću kao posljedica istočnoga grijeha te ni ta posljedica nije nestala Kristovom smrću na križu – smrt i požuda će po Božjoj odredbi biti uništeni tek na kraju svijeta, za općega uskrsnuća i suda. Tako je pokora sredstvo osobnoga duhovnoga usavršenja i posvećenja. Ona nam pomaže – i nužna je – da bi se čovjek što više suobličio Kristu, da bi u njemu zaživjeli plodovi Božje milosti. Bog nam daje svoju milost putem sakramenata, ali da bi ta milost u nama što više zaživjela, donijela što veće plodove, moramo biti ispravno raspoloženi, otvoreni, mora postojati u našoj duši plodno tlo da bi taj plod zaživio. A ta raspoloživost, otvorenost, najbolje će se ostvariti upravo pokorom kojom ćemo ukloniti iz naših srdaca sve ono zemaljsko što priječi djelovanje Božje milosti.

Nadalje, čovjek se može i treba kajati ne samo za grijeh kao takav, grijeh u sebi koji predstavlja uvredu Božje časti, nego njegova pokornička djela mogu i trebaju imati svrhu da se **Bogu pruži zadovoljština za povredu Njegove časti**, Njegova božanskoga zakona. Svatko od nas traži da mu

se ispravi počinjena nepravda. Ako nam netko naruši dobar glas, tražimo od njega da se ispriča, ali ne samo to, nego i da popravi štetu, da javno opozove svoje lažne optužbe. Ako to ne želi učiniti, čovjek je spreman izboriti se za pravdu i tako što će pokrenuti sudsku tužbu da bi klevetnika sud prisilio da ispravi nepravdu. Ako smo se mi kao bijedni ljudski stvorovi spremni toliko boriti za svoju pravdu, koliko će više Bog tražiti da mu se pruži zadovoljština za povredu Njegove časti? Jer Njegova je čast neizmjerna, neusporedivo i nezamislivo veća od bilo kakvoga ljudskoga ugleda. I zato traži od nas da ispravimo tu uvredu koju smo mu nanijeli svojim grijesima. A tu zadovoljštinu možemo činiti ne samo za svoje, nego i za tuđe grijehe. Kao što svatko može platiti dug za svakoga bližnjega u materijalnim sredstvima – možemo podmiriti bilo koji račun u ime drugoga – tako i Bog prima naknadu za dugove u duhovnom pogledu te možemo našim pokorničkim djelima i molitvama Bogu dati zadovoljštinu za uvrede koje mu se nanose, bilo za naše osobne grijehe, bilo za grijehe drugoga. Pokoru možemo kao zadovoljštinu zadati sami sebi da bismo je prikazali Bogu, a može nam je nametnuti i sam Bog da bi učinio naplatu svojoj božanskoj pravednosti.

Konačno, pokora ima vrijednost ne samo kao čin kajanja za vlastite grijehe, čin zadovoljštine, nego i kao **čin prošnje** za postizanje svih vrsta posebnih milosti i blagoslova. Činima pokore stječemo zasluge za povećanje Božje milosti, ali ih možemo prikazati i kao čin prošnje da bismo od Boga postigli određenu milost – bilo za sebe ili za druge. Naša pokornička djela možemo prikazati kao žrtvu prošnje skupa s usmenom molitvom – koju izgovaramo riječima, misaonom ili nutarnjom molitvom, dobrim djelima i milostinjom. Zaslužna djela u širem smislu su sva djela kojima izvršavamo Božju volju te ih možemo Bogu prikazati kao prošnju na bilo koju nakanu.

Koja djela obuhvaćaju pokoru? To su sva djela koja su opora ljudskoj naravi – za koja treba poduzeti određeni napor za bilo koju od navedenih svrha: kajanje, samosvladavanje, zadovoljština ili prošnja. Ona se mogu sastojati u uskraćivanju potrebnih tjelesnih dobara – jela, pića, sna, bilo kojeg zemaljskog, u određenom pogledu dopuštenoga zadovoljstva i udobnosti. Posebni i eminentni oblik pokore je post – koji je zato posebno naveden u naslovu – kojim se odričemo tjelesne hrane i prikazujemo tu žrtvu Bogu za neku od navedenih svrha. Tu možemo u jednom širem smislu pribrojiti i milostinju kao dijeljenje vlastitih dobara potrebitima koju možemo prikazati Bogu ili kao čin kajanja, ili čin kojim se vježbamo u kreposti skromnosti i siromaštva ili kao zadovoljštinu za svoje ili tuđe grijehe ili žrtvu prošnje koju prikazujemo Bogu.

Pokornička djela su zaslužna djela kojima možemo steći ili povećanje milosti ako se nalazimo u stanju milosti ili se otvoriti i postati raspoloživima da primimo milost ako smo u stanju grijeha. To je katolički nauk nasuprot protestantskom krivovjerju da se čovjek opravdava samo vjerom, a da u tome djela nemaju nikakvu ulogu. Čovjek se opravdava Božjom milošću koja sve pokreće i vodi, ali čovjekova slobodna volja sudjeluje na pravi način u tom postupku, ne samo kao nešto beživotno i mrtvo (kao što to uzimaju protestanti), nego poput instrumenta koji proizvodi zvukove kada ga svirač uzme u ruke. Tako i čovjek – vođen Božjom milošću – na pravi način stječe zasluge za vječni život, koje su istovremeno i Božje i njegovo djelo jer ga Bog pokreće i vodi, a čovjek unatoč tome prima zasluge

kao što je ispravan instrument zaslužan za proizvodnju zvukova, iako je svirač glavni pokretač. Zato su čovjeku potrebna dobra djela da bi rastao u milosti – jer ta djela pokreće Bog koji nam milošću daruje svoj božanski život. Čovjek se ne opravdava samo nominalno i izvanjski (kao što tvrde protestanti), nego ga Bog po svojoj milosti doista čini svetim jer mu daruje svoj božanski, trojstveni život. Zato dobra djela (u koja spadaju i pokornička djela) nisu neka dopuna Kristovoj otkupiteljskoj žrtvi koja bi samim time bila nedostatna (kao što tvrde protestanti), nego primaju svoju snagu upravo u Kristovoj žrtvi po kojoj nam je On zaslužio milost opravdanja. Ta milost u nama čini da možemo „htjeti i djelovati" (Fil 2,13) te se dobra djela izvršuju u snazi te milosti. Stoga su dobra djela potrebna da bismo izvršili Božju volju, da bismo se posvetili i mi osobno i naši bližnji te rasli u pravednosti i konačno sačuvali Božju milost za život vječni.

Pogledamo li zato u **povijest sv. Pisma i života Crkve** moći ćemo naći **nebrojene primjere Božjih pravednika**, svetaca, koji su se istaknuli osobitim vršenjem pokore te primjere za svaki od navedenih oblika pokore. Već na samom početku sv. Pisma vidimo izvršenje Božje pravednosti na našim praroditeljima Adamu i Evi. Kao kaznu za njihove grijehe Bog im je nametnuo tešku pokoru: čovjek će s mukom obrađivati zemlju, žena će u bolovima rađati potomstvo, bit će kažnjeni tjelesnom smrću, izgubili su dar ravnoteže između tijela i duha, dar slobode od požude. To je bila kazna zadovoljštine koju im je Bog nametnuo za njihov grijeh. Kajina je Bog kaznio da je postao lutalica po zemlji. Dao mu je tu tešku pokoru da bi se mogao iskreno pokajati za svoj teški grijeh i dati Bogu zadovoljštinu. Kralj David pokajao se za svoj grijeh ubojstva i preljuba i bio spreman ponizno iz ruke Božje primiti sve štogod mu Gospodin Bog dosudi. Judita je činila tešku pokoru vapeći Gospodinu da Izraelce spasi od opsade kralja Holoferna. Isto tako i kraljica Estera da bi spasila svoj narod od istrebljenja koje im je prijetilo.

Sv. Ivan Krstitelj živio je u pustinji, odjeven u devinu dlaku, hranio se skakavcima i medom. Činio je tu pokoru kao Mesijin preteča, da bi nam svojim primjerom pokazao kako svladavati našu slabu ljudsku narav i postići savršenstvo. U samome Kristu nalazimo pak najsavršeniji primjer pokorničkoga života. Njemu on nije bio potreban jer je Sin Božji, ali je iz ljubavi prema nama preuzeo na sebe sav teret ljudske naravi. On se rodio malen, siromašan, ubrzo nakon rođenja morao je s Marijom i Josipom bježati u Egipat pred Herodovom rukom, on je samozatajno živio sve do svoje 30. godine u Nazaretu, prije nego će javno nastupiti, bio je 40 dana u pustinji u najtežoj pokori, za svoga djelovanja morao je podnijeti mnoga neprijateljstva, uvrede, hule sa strane farizeja, konačno, on će biti izdan od svoga učenika, okrutno mučen, razapet na križu. Sve zato da bi dao kao Sin Božji neizmjernu zadovoljštinu za naše grijehe, otkupio nas od grijeha i zaslužio nam ulazak u život vječni.

Nakon Krista dolaze brojni sveci koji su nam ostavili izvanredan primjer pokore. Pustinjski oci provodili su cijeli svoj život u pustinji, u teškom postu i mrtvljenju – spomenimo se samo sv. Pavla i sv. Antuna pustinjaka. Posebna vrsta bili su pokornici koji su živjeli na stupu (stiliti) – npr. sv. Šimun Stilit, ili na drvetu (dendriti). Sv. Marija Egipatska činila je pokoru u pustinji 40 godina da bi okajala svoju grešnu mladost. Sv. Makarije pustinjak

dao se izlagati ubodima komaraca. Poznati su nam zatim nebrojeni primjeri svetaca koji su se bičevali

da bi putem boli koju su sami sebi nanosili okajali svoje grijehe, ukrotili svoje tijelo, dali Bogu zadovoljštinu za grijehe drugih. Neke od njih nalazimo i prikazane s bičem u ruci na svetim slikama ili vitrajima – primjerice sv. Alojzije Gonzaga. Sv. Petar Alkantarski, veliki franjevački svetac, pokornik, spavao je samo jedan sat dnevno. Sv. Ivan Marija Vianney, župnik arški, znao bi provesti noći na koljenima u hladnoj crkvi, a hranio bi se često samo starim krumpirima. Sv. Gerard Majella, časni brat redemptorist, bio je optužen za pohotno ponašanje. Namjerno se nije htio braniti i šutio je na optužbe da bi postao što sličniji Kristu, sve dok Bog sam nije izveo stvari tako da ga je oslobodio optužbe. Sv. Vinko Paulski bio je šest godina ozloglašen kao lopov, ali je tu nepravdu strpljivo podnosio.

Daljnje primjere teških pokora kod svetaca mogli bismo nabrajati još dugo, no i ovo je dovoljno da nas uvjeri da primjeri iz sv. Pisma i povijesti Crkve jasno pokazuju kolika je potreba i važnost pokore. Za čovjeka ranjena istočnim grijehom, čija je narav sklona grijehu, kao izraz kajanja za svoje grijehe, kao zadovoljština za svoje grijehe te grijehe naših bližnjih i cijeloga svijeta, pokora je moralno nužna da bi čovjek mogao ići Božjim putem, napredovati u svome duhovnome životu prema svetosti. Kako nam kaže bl. Alojzije Stepinac u svojim propovijedima povodom obljetnice Gospinih ukazanja u Lourdesu, gdje nas Majka Božja na poseban način poziva na pokoru: **bio bi ili lud ili skroz propao čovjek koji bi poricao njezinu potrebu**.

Kad je to tako, kad je tako velika potreba pokore, onda ona **treba biti izražena u životu Crkve**, na službenoj razini – u njezinim disciplinskim propisima i u njezinu bogoslužju. Na koji se način to tu ostvaruje, nastojat ćemo promotriti u sljedećem dijelu predavanja. Crkva je savršeno društvo – to znači da ona raspolaže svim sredstvima potrebnima za postizanje vlastite svrhe, a to je vođenje duša prema vječnom spasenju. Zato je Krist Crkvi, nakon što ju je ustanovio, dao

jamstvo da će uvijek sačuvati božanski objavljeni nauk, katoličku vjeru koja je potrebna za spasenje. On ju je obdario milosnim sredstvima – sakramentima, koji prenose dušama božanski život. Krist je postavio apostole na čelu sa sv. Petrom da upravljaju Crkvom i da je vode. Dao je Crkvi hijerarhijsku strukturu, autoritet – vlast da uređuje disciplinske propise. Čitamo u Matejevu evanđelju: „Štogod svežete na zemlji, bit će svezano na nebesima“ (18, 18). Te riječi odnose se upravo na, među ostalim, disciplinsku vlast – apostoli i njihovi nasljednici imaju vlast nametati određene obveze na vjernike da bi ih tako mogli voditi na putu prema kršćanskom savršenstvu. Jedan od bitnih segmenata u pogledu obveza su upravo pokornički propisi. Crkva je uvijek vodila brigu o disciplini – da stavi pred vjernike kao obvezu vršenja određenih pokorničkih djela jer je čovjek slab i sam po sebi teži uvijek ići onim lakšim i ugodnijim putem. Tako je već od samoga početka Crkve, prvih stoljeća, bila na snazi teška pokornička praksa. Za teže grijehe bila je točno propisana teška pokora koja bi se sastojala i od nekoliko mjeseci ili više godina ozbiljnih pokorničkih djela, postova, mrtvljenja.

Jedan primjer nalazimo u Novome zavjetu. U korintskoj zajednici dogodio se jedan veliki prijestup, da je jedan kršćanin činio grijeh rodoskvrnuća (1 Kor 5). Zato sv. Pavao zaključuje da se tu osobu isključi iz zajednice: „preda sotoni na propast tijela da se duh spasi u dan Gospodina našega Isusa Krista“ (1 Kor 5, 5). Nadb. Ivan Šarić nam u svome prijevodu sv. Pisma tumači ovaj redak na sljedeći način: *„U općini se ima izvršiti izopćenje da bude za opomenu i primjer drugima. Rodoskvrnitelj se predaje sotoni da postigne otpuštenje svojih grijeha. Grešnik se dakle najprije uklanja iz Crkve. Oduzimaju mu se sredstva milosti, sredstva molitve, žrtve, sakramenata i predaje se sotoni... da ga ovaj udari raznim bolestima te se tako oslobodi od pohote tijela... Tada će izopćenik sam opet potražiti Crkvu i njezina sredstva milosti*“. Tu vidimo kako se potreba zadovoljštine, pokore za svoje grijehe, kao izraz kajanja,

uzimala vrlo ozbiljno. Uvreda nanesena Bogu teškim grijesima je jako velika i zato treba činiti tešku pokoru da bi je se pokušalo ispraviti. Zato je Crkva propisivala pokoru ne samo za pojedine grijehe, nego i općenito, povodom pojedinih pokorničkih vremena u crkvenoj godini. Tradicionalno je svaki katolik bio obvezan uzdržavati se od mesa na petak kao spomen na dan Kristove smrti. **Pokornički dani** bili su bdijenja uoči zapovijedanih blagdana – Božić, Svi sveti, Velika Gospa... zatim kvatre koji su bili dani na početku svakoga godišnjega doba posvećeni molitvi za plodove zemlje i za duhovna zvanja. Tradicionalno, sve do 60-ih godina prošloga stoljeća na bdijenja i na kvatre bio je propisan post i nemrs (post znači uzdržavanje od hrane tako da se može uzeti samo jedan glavni obrok i dva mala), a za cijelu korizmu bio je post.

Što je od toga danas ostalo? Danas su ostala samo dva dana u crkvenoj godini kada je obvezan post i nemrs: Pepelnica i Veliki petak. Prema općemu zakonu nemrs obvezuje na sve petke u godini, ali je stavljen jedan dodatak koji se u praksi nije pokazao dobrim: da biskupske konferencije mogu za svoje područje uvesti vlastite propise i time reducirati opću disciplinu. To se u praksi svugdje dogodilo. Gotovo sve biskupske konferencije su ovaj opći propis uvelike izmijenile, dokinule. U Hrvatskoj nemrs prema odredbi biskupske konferencije obvezuje samo na petke u korizmi, a na ostale petke u godini može se zamijeniti nekim drugim dobrim djelom. Što to znači? Ovo je jedan razvodnjeni izraz koji nema nikakvo definirano značenje pa se postavlja i pitanje koja je prava obveza što stoji iza toga. Jer tradicionalno se uvijek držalo da propis o nemrsu petkom sadrži tešku obvezu, da je njegovo kršenje teški grijeh. A kada se kaže da treba učiniti dobro djelo, što to znači? I koja obveza stoji iza toga? Osim toga, ukinute su kvatre (većina katolika ni ne zna što taj pojam znači), ukinut je post za korizmu, dakle sve je krajnje reducirano i kako pored tako labavih propisa čovjek može shvatiti ozbiljnost pokore? Vrlo teško, ili bolje rečeno: ne može.

Drugo područje gdje pokora treba postati izražena na službenoj razini u Crkvi je njezino **bogoslužje**. Drevni je aksiom: *lex orandi – lex credendi – lex vivendi*. Zakon ili pravilo molitve oblikuje pravilo vjerovanja, a ovo opet utječe na način kako čovjek živi. Onako kako molimo, tako ćemo vjerovati, a po onome što vjerujemo trebamo živjeti. Zato ako smo utvrdili prijeku potrebu pokore, ona treba biti izražena i u bogoslužju Crkve. Papa Benedikt XVI. u svome motupropriju *Summorum pontificum* utvrđuje da postoje dva oblika rimskoga obreda: redovni i izvanredni. Redovni je onaj koji se služi u velikoj većini crkava, prema Misalu koji je objavio papa Pavao VI., a izvanredni oblik je obred prema Misalu sv. Pija V. Papa Benedikt nadalje tvrdi da su ova dva obreda izraz istoga molitvenoga pravila, tj. da bi za njih u jednakoj mjeri trebalo vrijediti načelo da su zakon molitve i vjere isti. U kojoj se to mjeri podudara sa stvarnošću, pokušat ćemo pogledati u nastavku.

Tradicionalni obred prožet je neprestanim govorom o ozbiljnosti naših grijeha, kajanjem za grijeh, o nužnosti pokore, priznanju naše neznatnosti i slabosti, molitvama za oproštenje, da nam Bog podari pravi duh pokore, moli se za zadovoljštinu za grijehe. Pogledamo li sam red Mise, moći ćemo to odmah primijetiti. U pristupnim molitvama svećenik priznaje svoju neznatnost pred Bogom – moli da ga izbavi od zla i prijevarna čovjeka. Govori: „Ti si, Bože, snaga moja, zašto me odbacuješ i zašto tužno hodim dok me ojađuje neprijatelj?“. Zato moli Boga da mu pošalje svoju svjetlost da ga vodi na svoju svetu goru. Potom dolazi čin kajanja za grijehe gdje se zaziva poimence zagovor svetih: sv. Ivana Krstitelja, sv. Mihaela arkanđela, Petra i Pavla i njima se također ispovijedaju grijesi. Svećenik udjeljuje odrješenje i moli dalje zazive za Božje smilovanje, a onda kada ulazi k oltaru moli dalje da Gospodin „ukloni od nas naša bezakonja“, zatim ljubi oltar i moli da mu se po zagovoru svetih udostoji oprostiti grijehe. Pokornička dimenzija naročito je izražena u molitvama prikazanja. Kada prikazuje hostiju,

svećenik moli: „Primi, sveti Oče... ovu neokaljanu žrtvu, koju ja nedostojan sluga Tvoj, prikazujem Tebi... za nebrojene grijehe, uvrede i nemarnosti svoje, za sve koji ovdje stoje, za žive i mrtve“. Kod pranja ruku svećenik izražava svoju grešnost i moli za Božje smilovanje i otkupljenje. Potom slijedi molitva Presvetom Trojstvu gdje se spominje i zagovor svetaca i moli se da žrtva bude nama na spasenje. Slijedi drevni rimski kanon koji je prožet uzvišenim i bogatim molitvama koje izražavaju uzvišenost Kristove Žrtve koja se obnavlja u sv. Misi. Prije pričesti ministranti i vjernici mole još jedan Confiteor (ispovijed grijeha), prije blagoslova dolazi još jedna uzvišena molitva Presvetom Trojstvu u kojoj se moli da Bog primi žrtvu koju je svećenik kao nedostojni službenik prikazao i da svima bude na spasenje.

Sve ovo navedeno je **iz novog obreda Mise potpuno uklonjeno**. Nijedne od ovih molitava više nema. Nema pristupnih molitava, ispovijed grijeha na početku je skraćena, svećenik ne udjeljuje odrješenje kao u tradicionalnoj Misi, a može se i zamijeniti nekim drugim pokajničkim obrascem (jer inače u NO postoje nebrojene opcije), prikazanje je gotovo potpuno izbačeno i zamijenjeno molitvama koje potječu iz židovskog blagoslova hrane, dvije molitve Presvetom Trojstvu su uklonjene, Rimski kanon je zadržan, ali izmijenjen (nema znakova križa i poklecanja) i kao opcija koju svećenici gotovo nikada ne koriste.

Sve to pokazuje nam drastične razlike, no one postaju još očitijima kada pogledamo same

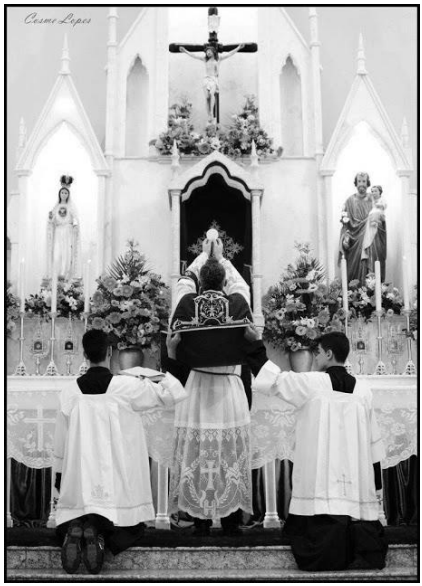

misne molitve na pojedine dane ili blagdane. Najprije spomenimo da u tradicionalnome obredu (kao i u istočnom obredu) postoji **pret-korizmeno vrijeme** koje obuhvaća tri nedjelje prije Pepelnice. Njihovo je obilježje da su priprava za korizmu, jedan prijelaz prema korizmi pa se već tu izostavlja aleluja, Slava Bogu na visini i Misa se služi u ljubičastome. U novome obredu je to ukinuto. A kada se usporede molitve pojedinih korizmenih dana, uviđamo drastičnu razliku. Pogledajmo primjerice obred blagoslova pepela na Čistu srijedu. U tradicionalnome obredu imamo četiri molitve. Navest ću neke izraze iz tih molitava. U prvoj se mi kao grešnici nazivamo onima koji priznaju svoje opačine, sebe okrivljuju, svoja zlodjela oplakuju, prose smjerno i postojano pravednu milost Božju. Moli se za oproštenje grijeha, zdravlje tijela i obranu duše. U drugoj se moli Gospodina da pogleda krhkost ljudske naravi, da blagoslovi pepeo koji stavljamo na glave kao znak naše poniznosti i da bismo zadobili oproštenje, da mi koji se zbog posljedica naše opakosti trebamo vratiti u prašinu, zaslužimo zadobiti oproštenje grijeha. Nakon obreda pepeljenja svećenik izgovara molitvu gdje se moli da kršćansko vojevanje započnemo svetim postom i da se mi, koji se imamo boriti protiv duhovnih zloća, oboružamo oružjem pokore. Mogli bismo i dalje navoditi pojedinosti, no dovoljno je i ovo usporediti s molitvama iz novoga misala koji nijedan od ovih izraza ne spominje, nego upotrebljava bitno razvodnjene izraze. Samo su dvije molitve koje se stavljaju na izbor, a jedna glasi: daj da po korizmenoj obnovi kršćanskog života čiste duše proslavimo vazmeno otajstvo tvoga Sina. Potpuno nedostaje ta jasnoća i snaga izraza koji obilježava tradicionalni obred.

Zatim pogledajmo zbornu molitvu od Mise u četvrtak nakon Pepelnice. U tradicionalnom obredu ona glasi: „Bože, koga grijeh vrijeđa, a pokora ublažuje, pogledaj milostivo ponizne molbe puka svoga i odvrati bičeve srdžbe svoje koje za grijehe svoje zaslužujemo“. U novome misalu glasi: „Djela nam, Gospodine ti nadahnjuj i svojom pomoću prati

da nam svaki rad s tobom počne i po tebi uspješno završi“. Nešto što uopće nema veze s molitvom iz tradicionalnoga misala, potpuno nepovezano s korizmom gdje nema nikakvog spomena pokore. Ili molitva od I. korizmene nedjelje koja u tradicionalnom misalu glasi: „Bože, koji svake godine čistiš svoju Crkvu 40-dnevnim postom, podaj da izvršuje dobrim djelima ono što nastoji od tebe dobiti odricanjem“. A u novome misalu se moli da godišnjom proslavom korizme napredujemo u spoznaji Isusa Krista i u životu slijedimo njegov primjer. Dakle opet nešto potpuno nepovezano s pojmom pokore. Ili pogledajmo IV. korizmenu nedjelju. U tradicionalnome misalu zborna molitva glasi: da mi koji zasluženo trpimo zbog svojih djela, odahnemo utješeni tvojom milošću. A u novome: „Bože, ti si nas sa sobom pomirio po Riječi svojoj, Isusu Kristu, pomozi nam da odanošću i živom vjerom idemo ususret skorim vazmenim blagdanima“. Opet nikakvoga govora o pokori. Mogli bismo nabrajati te razlike u nedogled uspoređujući misne obrasce tradicionalne i nove Mise, no već se iz ovih primjera može

izvući jasan zaključak da je u novome misalu pojam pokore razvodnjen do razine neprepoznatljivosti. I ako bogoslužje Crkve ne govori ozbiljno o pokori, kako onda možemo biti potaknuti na ozbiljno vršenje pokore? Ako su korizmene molitve koje izričito i snažnim riječima govore o pokori svjesno uklonjene i zamijenjene razvodnjenim i općenitim molitvama koje uopće ne govore o pokori, u kojem nas to duhu može formirati? Zasigurno ne u duhu ozbiljne pokore koju su vršili veliki pravednici iz sv. Pisma ili sveci Crkve.

A **odakle dolaze te promjene**? One dolaze iz duha u kojemu je pokrenut i vođen Drugi vatikanski sabor i sve reforme nakon sabora. To je **duh aggiornamenta**, dijaloga s ovim svijetom – sa zabludama i lažnim ideologijama. Mi kao kršćani, katolici možemo i trebamo razgovarati s ljudima, ali ne sa zabludama. Crkva treba živjeti u dotičnom vremenu, treba se služiti svim dostupnim sredstvima komunikacije, prepoznati događaje, naviještati evanđelje tako da ga suvremeni čovjek može lakše razumjeti. Ali ne može mijenjati svoje objektivne ustanove, svoj nauk, teologiju, duhovnost, liturgiju tako da ih usklađuje s duhom ovoga svijeta, s lažnim religijama i ideologijama. A upravo taj duh stoji u pozadini liturgijske reforme nastale nakon II. vatikanskoga sabora. To priznaju njegovi tvorci. Jedan od glavnih autora reformi, mons. Annibale Bugnini, kojega je sam papa kasnije smijenio jer su mu bili podastrti dokumenti o njegovoj povezanosti s masonerijom, izjavio je: trebamo ukloniti iz naše liturgije sve što bi moglo biti smetnja odijeljenoj braći. Iz te prilagodbe duhu ovoga vremena nastale su posljedice koje vidimo: da je uklonjen gotovo svaki spomen pokore i zadovoljštine za grijehe. Taj duh je onda, naravno, zahvatio i nauk i kršćanski život. Zato se gotovo nigdje ne može čuti ozbiljan poziv na pokoru. Ako je u crkvenoj disciplini pokora gotovo maksimalno reducirana, ako je u liturgiji govor o pokori razvodnjen do neprepoznatljivosti, onda što možemo očekivati od propovijedanja i od praktičnoga života? On će biti oblikovan istim tim duhom i pokornička praksa će gotovo iščeznuti.

A to vidimo da se događa svugdje oko nas. Sv. Pavao je rodoskvrnitelja isključio iz Crkve da bi mu ta kazna mogla služiti za popravak. Slično se postupalo prema preljubnicima i sodomitima. A što se radi danas? Danas umjesto da ih se nastoji potaknuti na pokoru ozbiljnom disciplinom, barem ozbiljnim naviještanjem katoličkoga nauka ako ništa drugo, danas se te iste želi nagraditi, želi ih se pripustiti sakramentima koji se ne mogu primati u stanju teškoga grijeha. To je velika

tragedija usred jedne nezapamćene crkvene krize.

Koji je odgovor na tu pomutnju? Prava obnova Crkve uvijek se događala nastojanjem za strogošću života, za pojačanjem discipline, za jasnoćom u nauku. Tako je to bilo u 11. st. za vrijeme pape Grgura VII. kada se dogodila klinijevska reforma, tako je bilo nakon Tridentskog sabora, nakon I. vatikanskoga sabora. Nikada se obnova Crkve nije dogodila labavljenjem discipline i uvođenjem nejasnoća u nauk. Pod tim pretpostavkama može se dogoditi samo dekompozicija, pomutnja i kriza. To je stvarnost koja pogađa Crkvu nakon II. vatikanskoga sabora što pokazuju sve relevantne statistike – pad pohađanja sv. Mise, primanja sakramenata, broja duhovnih zvanja. Drastični pad svugdje gdje su provedene tzv. koncilske reforme. Pa i kod nas u Hrvatskoj – možda u manjoj mjeri nego je to slučaj vani, ali opet vrlo primjetno i u istom trendu. Obnova Crkve *in capite et in membris* – u glavi i udovima, od samoga vrha pa do svakoga pojedinoga kršćanina, moći će se dogoditi samo ako sa svom ozbiljnošću uzmemo cjeloviti katolički nauk, ako budemo nastojali po njemu dosljedno živjeti, i ako budemo prionuli uz pokoru – za svoje grijehe i za grijehe naših bližnjih i cijeloga čovječanstva.

Jer **danas je potreba za zadovoljštinom veća nego ikada**. Danas se svake godine u svijetu izvrši 100 milijuna pobačaja! Po tim podacima u posljednjih 50 godina dolazimo do broja od oko 4 milijarde nedužno umorene djece! Tko čini zadovoljštinu za te zločine? Kod nas, u našoj katoličkoj Hrvatskoj, možemo na svakome koraku čuti psovke, i to užasne. Prikazujemo li Bogu zadovoljštinu za takve grozne uvrede njegovoj časti? Ako Crkva u tome zakaže, od koga bismo mogli očekivati da će to činiti? A ako želimo biti poslušni Gospodinovu pozivu da vršimo pokoru, onda postoji samo jedna mogućnost i rješenje kako da to ostvarimo: a to je isključivom privrženošću tradicionalnom rimskom obredu, duhovnosti, disciplini. Samo to moći će nas potaknuti, formirati da bismo

ozbiljno vršili pokoru, a ne obred prilagođen duhu ovoga vremena koji razvodnjuje i briše svaki spomen pokore. Gospodin odgovara svojim učenicima za Galilejce koje je Pilat pogubio: ,,Ako ne budete činili pokore, svi ćete tako propasti“ (Lk 13,3). Uzmimo ozbiljno Gospodinov poziv da bismo na kraju mogli čuti riječi sv. Petra Alkantarskog kada se ukazao sv. Tereziji Avilskoj: blažena pokora koja mi je pribavila takvu krunu slave.

Praktične upute za kršćansko mrtvljenje

kardinal Désiré Mercier

Mrtvljenje tijela

1.) Ograničite se u pogledu prehrane na koliko je to moguće najnužnije. Razmišljajte o riječima koje Bogu upućuje sv. Augustin: ,,O moj Bože, naučio si me da koristim hranu samo kao sredstvo. Ah, Gospodine, tko među nama tu ponekad ne prekorači granicu? Ako postoji netko, tada dajem do znanja da je taj čovjek velik i da će tvoje ime uzveličati na izvanredan način“ (Ispovijesti, X, 31).

2.) Molite Boga često, molite ga svakodnevno, da svojom milošću spriječi da prekoračite granice nužnoga te se odate nagonu požude za jelom.

3.) Ne uzimajte između obroka ništa, osim ako to nije nužno ili ne nalaže pristojnost.

4.) Prakticirajte uzdržljivost i post, ali činite to samo nutarnjom poslušnošću i šuteći o tome pred drugima.

5.) Nije zabranjeno kušati neko tjelesno zadovoljstvo, ali treba to činiti s čistom namjerom i hvaleći Boga.

6.) Stvorite čvrsti red u spavanju, izbjegavajući pritom pospanost i mekoputnost, osobito ujutro. Ako možete, postavite točan sat kada ćete ići spavati i ustati i energično se toga držite.

7.) Priuštite si općenito toliko odmora koliko Vam je nužno, velikodušno se predajte poslu i nemojte si pritom štedjeti truda.

Pazite da ne biste svoje tijelo iscrpili, ali ni da mu ugađate. Čim primijetite da tijelo i malo teži da se ponaša kao gospodar i upravitelj, tretirajte ga kao roba.

8.) Ako primijetite bilo koje malo neraspoloženje, izbjegavajte ga, a da po svojoj lošoj volji ne budete drugima na teret. Prepustite svojim bližnjima da se na Vas požale. A Vi budite nijemi i strpljivi: poput Jaganjca Božjega, koji je uistinu uzeo na sebe sve naše slabosti.

9.) Pazite da ne biste iz najmanje nelagode pravili razlog za slobodu ili prijestup prema Vašemu dnevnome redu. „Što se tiče pravila i propisa, svaki oprost valja mrziti kao kugu“, piše sv. Ivan Berchmans.

10.) Prihvatite voljno naporno mrtvljenje u obliku bolesti i podnosite ga ponizno, strpljivo i

ustrajno.

Mrtvljenje duha i volje

1.) Umrtvljujte svoj duh odbacujući sve isprazne misli, sve beskorisne ili nebitne misli koje samo stoje vremena, pomućuju dušu te štete predanosti poslu i ozbiljnim stvarima.

2.) Umrtvljujte prirodno oruđe Vašega duha, a to je jezik. Vježbajte se često u šutnji, bilo da Vam to propisuje pravilo, bilo da to sami odaberete.

3.) Nikada ne prekidajte onoga koji govori i ne odgovarajte prehitro onome koji Vas pita.

Mrtvljenje koje treba prakticirati u našim odnosima prema bližnjemu

1.) Podnosite nedoraslosti Vaših bližnjih, nedostatke u obrazovanju, duhu, karakteru. Podnosite sve što Vam se ne sviđa: način hodanja, držanja, ton i dubinu glasa i sl.

2.) Podnosite svoga bližnjega u njegovoj cjelovitosti, podnosite ga do kraja i s kršćanskim pristupom. Nikada ne dajte maha oholoj nepodnošljivosti koja nam govori: 'Što ja imam s njime?', 'Što me briga, što on govori?', 'Što će mi naklonost, dobrohotnost ili

ljubaznost bilo koje osobe, a posebno ove?'. Ništa manje ne odgovara Bogu od ove ohole odbojnosti i te prezirne ravnodušnosti: od toga bi bila bolja čak i jednostavna nestrpljivost.

3.) Jeste li u napasti da se razljutite? Radi ljubavi Isusove, budite blagi.

Želite li se nekome osvetiti? Uzvratite na zlo dobrim. Govori se da je velika tajna koja je pokretala sv. Tereziju od Djeteta Isusa [da čini dobro] bila u tome da joj se čini zlo.

Želite li nekome pokazati namršteno lice? Nasmiješite mu se puni ljubavi.

Želite li nekoga izbjeći na putu? Tražite ga potaknuti krepošću.

Želite li o nekome govoriti loše? Recite o njemu nešto dobro.

Želite li s nekim govoriti oštrim tonom? Razgovarajte s njime blago i srdačno.

4.) Govorite rado pohvalno o Vašim bližnjima, poglavito o onima kojima po naravi najviše zavidite.

5.) Ne govorite lakomislene šale na račun ljubavi prema bližnjemu.

6.) Kada si netko u Vašemu društvu dopusti manje pristojne razgovore koji po svojoj vrsti štete dobrome glasu bližnjega, možete ponekad pokušati govornika što blaže ukoriti. No najčešće će biti bolje da razgovor na zgodan način okrenete u drugi smjer ili da putem znaka nezadovoljstva ili namjerne nepažnje date do znanja, da Vam se to što se iznosi ne sviđa.

7.) Ako se trebate svladati da biste učinili neku uslugu, onda se dobrovoljno ponudite da je učinite: time ćete steći dvostruku zaslugu.

8.) Osjećajte odbojnost da se naspram sebi ili drugima predstavljate kao žrtva. Daleko od toga da precijenite svoja opterećenja, trudite se da ih uzimate kao lagane. Ona to doista jesu i to češće nego Vam se čini i bila bi uvijek takva, kada biste bili kreposniji.

Pokora, pokora, pokora!

Propovijed bl. Alojzija Stepinca povodom 150. obljetnice lurdskih ukazanja

Među najvažnijim ukazanjima Presvete Majke Božje u Lurdu bez sumnje je osmo ukazanje sv. Bernardici, 24. veljače 1858. godine. Zašto najvažnije ukazanje? Zato jer je tu pokazala koja je glavna svrha i cilj svih njezinih ukazanja: ne buditi radoznalost ljudsku ili pobuđivati senzaciju, nego povratak ljudi iz njihova grešnog života natrag k Bogu, dakako pokorom.

O samom osmom ukazanju

pripovijedaju kroničari ukazanja ovako: sveta je Bernardica u običajni sat ujutro došla pred špilju i klekla na kamen, dok je silan svijet promatrao što će se dogoditi. Poslije kratke molitve opet je svetičino lice zasjalo neopisivom nebeskom ljepotom. Gospa je već bila tu. Iz držanja Bernardičina moglo se jasno vidjeti da je ona u razgovoru s nebeskom pojavom, makar je nitko drugi nije vidio osim Bernardice. Ali sad se desilo nešto što je sve ljude, koji su promatrali taj prizor, duboko potreslo. Lice se Bernardičino najednom rastužilo, a obilje suza poteče joj niz lice. Ustala je, spustila se niz kosinu špilje, ali je pritom na svakom koraku pala na zemlju i poljubila je. Kad se opet vratila u špilju, bacila se još jednom na zemlju. Zatim ustane i gledajući prema Gospi, uspravi se, kao da joj je htjela biti što bliže. Tako je nekoliko časaka slušala, zatim se okrenula prema mnoštvu i jecajući od plača, tri puta povikne: „Pokoru, pokoru, pokoru!“ (činite). Očevidno je samo

opetovala riječi koje je slušala od Majke Božje i po njezinu nalogu opetovala ih skupljenome mnoštvu. Te riječi djelovale su kao oganj na srca i duše svih tamo sakupljenih. Nije bilo valjda čovjeka, koji nije zaplakao, jer su shvatili da je to mili poziv nebeske Majke da se obrate k Bogu i da se spase, a ne da propadnu u grijesima svojim. Mala se svetica opet vratila na svoje mjesto i klekla, osvijetljena nebeskim sjajem. Tad se surovo umiješala nerazborita vlast preko žandara, od kojih je jedan, kao što smo već govorili, napao Bernardicu, nazivajući je komedijašicom. Bog je pripustio taj prostakluk da tako i vlast, kao nekoć Židovi u Jeruzalemu kod Kristova uskrsnuća, bude svjedok istinitosti lurdskih ukazanja. Svetica u nebeskom uznesenju nije ništa čula od te prostote žandara, koji su se brzo izgubili na prosvjede radnika, prisutnih kod ukazanja. Kad je ukazanje svršilo, Bernardica se mirno s pratnjom vratila kući.

1. A što mislite, dragi vjernici, je li Presveta Bogorodica možda samo onima koji su bili prisutni kod ukazanja ili možda samo stanovnicima Lurda ili možda samo stanovnicima Francuske, navijestila zahtjev Božji: „Pokora, pokora, pokora“? Tko bi tako sudio, jako bi krivo sudio. Ako je prošlo (19.) stoljeće bilo stoljeće nevjere, ako je prošlo stoljeće bilo svjedok nebrojenih grijeha čovječanstva, ništa bolje nije ni naše (20.) stoljeće, pače u mnogome je nadvisilo prošlo stoljeće. I zato ni danas nisu Bogorodičine riječi izgubile ni trunka od svog značenja. I danas može s punim pravom opetovati svemu čovječanstvu: „Pokora, pokora, pokora!“

Zašto pokora? Zato jer, kako veli prorok Izaija Židovima, a to vrijedi dakako za sve ljude: „Opačine vaše rastavljaju vas s Bogom vašim. Grijesi vaši zaklonili su lice Njegovo od vas da ne čuje“ (Iz 59, 2). A što je čovjek ako se Bog odvrati od njega? Ništica u naravnom redu, a ništica, ako se tako smije reći, još više u vrhunaravnom redu. Riba bez vode mora uginuti. Cvijeće bez sunca mora uginuti. Čovjek bez zraka mora uginuti. A kud više čovječanstvo bez Boga mora propasti kad u njemu, prema riječima apostola, „živimo, mičemo se i jesmo“ (Dj 17, 28). A kako će se uvriježeni Bog obratiti opet milostivim pogledom prema grješnom čovjeku, ako taj ne pokaže ni trunka kajanja za svoje grijehe, ako ni ne misli na pokoru?

2. I zato je pokora bitan sadržaj poruka Božjih čovječanstvu, počevši onamo od raja zemaljskoga do naših dana, a tako će biti i do konca svijeta. Hoćete li se uvjeriti u to? Otvorite samo malo stranice Svetoga pisma!

Što je drugo nego zahtjev pokore, kada je Bog, istina, oprostio Adamu i Evi njihov grijeh i nije ih upropastio kao anđele, ali im govori i naviješta neizbježnu sudbinu: „Mnoge ću ti muke zadati (govori Evi) kad zatrudniš. U bolovima ćeš rađati djecu...“ A Adamu: „Jer si popustio molbi žene svoje i jeo s drveta, za koje sam ti zapovjedio: 'ne smiješ jesti s njega', to neka je prokleta zemlja poradi tebe! S mukom ćeš se od nje hraniti sve dane života svojega. Trnje i korov rađat će ti, i ti ćeš jesti zelje poljsko. U znoju lica svoga jest ćeš kruh dok se ne vratiš u zemlju od koje si uzet. Jer prah si i u prah se vraćaš“ (Post 3, 16-19). Zar nije to pokora? I te kakva pokora za Adama i Evu! I vršili su je do smrti.

Što je bio glavni sadržaj svih propovijedi onih velikih starozavjetnih proroka ako ne upravo pokora? Zar nije najvažnija svrha velikoga Izaije proroka da knezove izraelske, kraljeve njihove, ratnike njihove, djevojke njihove, muževe, žene, jednom riječju, sav narod da gane na pokoru naviještanjem kazna Božjih za njihove zločine? Knezove i

kraljeve opominje da vrše pravdu prema svima, napose sirotama; vođe opominje da ne zavode narod na zlo, nego da mu prednjače dobrim primjerom; djevojke da ne upropašćuju sebe i druge svojom bezbožnom modom?

Što je svrha tolikim govorima velikoga svetoga proroka Jeremije, ako ne pokora naroda izraelskoga koji se grijesima svojim potpuno otuđio Bogu svome? I da ga je taj jadni narod svojom srećom poslušao, ne bi bile poskidane glave njegovim grješnim knezovima kad ih je uhvatio Nabukodonosor kralj, ne bi posljednji njihov kralj morao gledati svojim očima, kako mu Nabukodonosor kolje sve sinove pred njegovim očima, kako mu sve žene odvodi u ropstvo, a njemu prije izvadi oči, da pođe u Babilon, a ipak ga ne vidi, kao što mu je prorekao prorok (Jr 43, 8-13).

Što je bio glavni cilj i svrha skoro svih propovijedi velikoga Ezekiela proroka, nego ganuti na pokoru tvrda srca zarobljenih Judejaca? Za čim drugim idu i svi ostali proroci, kao što su Ilija prorok, kao što je Joel prorok, kao što je Amos prorok, kao što je Jona prorok, kao što su Nahum, Mihej, Sefanija, Zaharija i toliki drugi? Što je bila važnija svrha svih njihovih govora ako ne upravo pokora, pokora naroda izraelskoga? Pokora i drugih naroda?

A onda, pođite malo dalje! Pogledajte Isusova preteču sv. Ivana Krstitelja? Zar on nije, rekli bismo, inkarnirana pokora i sam osobno, i inkarnirana propovijed o pokori? Čitajte samo što govori o njemu sv. Matej Evanđelist i drugi evanđelisti! Govori Ivan Židovima: „Obratite se, jer blizu je kraljevstvo Božje!“ „Donesite rod dostojan pokore!“ – tako govori farizejima i saducejima. „Ne tražite više, nego vam je naređeno!“ – tako govori carinicima. „Ne činite nikome sile, prijevare i budite zadovoljni svojom plaćom!“ – tako govori vojnicima. „Tko ima dvije haljine, neka da jednu onome koji nema nijedne, i tko ima hrane, neka isto čini!“ – tako govori svim Židovima. „Ne smiješ imati žene brata svojega!“ – tako govori Herodu. Vidite li silnoga propovjednika pokore, preteče Isusova?

A onda dolazi vrhunac svega - sam Sin Božji. Koja je glavna svrha Njegova dolaska na svijet ako ne propovijedanje pokore? „Otada poče Isus propovijedati: obratite se, jer blizu je kraljevstvo Božje“ (Mt 4, 17). Ali ima jedna još značajnija zgoda iz života Isusova. Jednoga Mu dana javiše da je Pilat prolio krv nekih Galilejaca, dok su upravo žrtvovali. A što Isus na to veli? Odgovorio im je: „Mislite li da su ti Galilejci bili veći grješnici od svih drugih Galilejaca jer tako postradaše? Ne, kažem vam. Ali ako se ne obratite, i vi ćete isto tako izginuti. Ili mislite li da su onih osamnaest na koje pade kula u Siloji i pobi ih, bili više krivi od svih ostalih stanovnika Jeruzalema? Ne, kažem vam. Ali ako se ne obratite, svi ćete tako izginuti“ (Lk 13, 1-5).

A onda pogledajte apostole! Što je bila glavna svrha njihova propovijedanja ako ne pokora? Ponajprije Židova, a onda i svih ostalih naroda svijeta, kuda su išli? Zato i glasi prva propovijed sv. Petra apostola u Jeruzalemu onom mnoštvu sabranom sa svih strana svijeta: „Obratite se... Spasite se od ovog pokvarenog roda!“ (Dj 2, 38-40).

A onda pođite dalje! Što je bila glavna svrha svih propovijedanja velikih Božjih ljudi kroz sva stoljeća ako ne pokora? Čujte samo jednog Krizostoma, Jeronima, Ambrozija, Franju Asiškog, Dominika, sv. Vinka Ferrerskog, Ignacija Lojolu, Franju Ksavera, bezbrojne isusovačke, franjevačke, dominikanske, kapucinske i druge propovjednike tijekom stoljeća! Što je to nego neprestani poziv na pokoru?

Jer ljudi tako brzo sve zaboravljaju. Zato je Bog u svom

beskrajnom milosrđu dopustio da se Presveta Mati Božja toliko puta ukaže i materinski sa svoje strane opomene čovječanstvo na pokoru. To je glavna tema njezinih ukazanja i u Lurdu i u La Saletteu i u Fatimi i u Siracuzi i kod Tre Fontane i u Beauraingu u Belgiji i na tolikim drugim mjestima. Tema prva i glavna jest: „Pokora, pokora, pokora!“ I zato što je upravo to glavni razlog njezinih ukazanja, i zato što je u Lurdu tu riječ tri puta zaredom ponovila, i mi ćemo se još dva puta vratiti na ovu temu. Za danas upamtite ovo: tko bi sumnjao u potrebu pokore nakon tolikih opomena kroz čitavu povijest čovječanstva, taj je ili lud ili toliko pokvaren da za njega više nema lijeka.

Neće ipak biti na odmet da danas stavimo i jedan primjer pred oči kako je istinita riječ Isusova: „Ako ne budete činili pokore, svi ćete slično izginuti“. Jao čovjeku koji s prijezirom prijeđe preko svih opomena Božjih! Jao čovjeku koji dobročinstva Božja, kao što su ukazanja u Lurdu ili drugu koju Gospinu milost, a to će reći Božju, nastoji izvrći ruglu! Ne govori uzalud Duh Sveti: „Tvrdokorno srce u zlu završava“ (Sir 3, 26). Već smo više puta spomenuli kako je kip Majke Božje Fatimske trijumfalno prolazio svim kontinentima svijeta, dočekivan s najvećom radošću od milijuna ljudi, ne samo kršćana katolika, nego i inovjeraca kršćana, pa čak i muslimana i pogana. Francuski kanonik Barthas iznosi u svojoj najnovijoj knjizi o Fatimi kako je taj kip Majke Božje došao 21. prosinca 1949. u grad Trichur u Indiji. Pedeset tisuća ljudi dočekalo je Gospin kip u najvećoj radosti i slavlju. No, našao se jedan drski novinar koji je napisao sablažnjivi članak protiv Majke Božje. Kad ga je donio uredniku ondašnjih novina, upozorio ga je

urednik da se članak mora potpisati, jer je uvredljive naravi. Novinar ga nije htio potpisati. Mjesto njega se ponudio njegov kolega i potpisao članak, da se odmah nosi na linotip i tiska. Ali gle! Tek što je dotični potpisao članak, srušio se na licu mjesta, kao da ga je spopala neka vrsta padavice. Tri dana trudili su se uzalud svi liječnici da odgonetnu tajnu njegove bolesti i da mu pomognu kakvim lijekom. Kad je treći dan lik Fatimske Gospe odlazio iz Trichura dalje na svoj trijumfalni put, isti čas je i onaj hulitelj ispustio svoju poganu dušu.

„Tvrdokorno srce u zlu završava“, kaže Duh Sveti. Zato poslušajmo glas naše nebeske Majke, koja opominje: „Pokora, pokora, pokora!“ Nikada još nije propao čovjek koji je iskren: činio pokoru i obratio se Bogu. Ali su propali svi, i propast će svi, koji s prijezirom prijeđu preko opomene Božje.

Službeno priopćenje Generalnoga poglavara FSSPX-a o zajedničkoj izjavi pape Franje i imama

4. veljače 2019. potpisao je papa Franjo s Velikim imamom džamije u Kairu dokument o bratstvu svih ljudi za svjetski mir i zajednički život.

Pravo bratstvo postoji samo u Isusu Kristu

Ekumenski Krist ne može biti pravi Krist. Više od 50 godina ne prestaje moderni ekumenizam i međureligijski dijalog predstavljati svijetu umanjenoga, neprepoznatljivoga i iskrivljenoga Krista.

Riječ Božja, jedini Sin Očev, nestvorena i vječna Mudrost postala je čovjekom. Naočigled te povijesne činjenice ne može nitko ostati

ravnodušan: „Tko nije sa mnom, protiv mene je; tko ne skuplja sa mnom, rasipa“ (Mt 12,30). Po činjenici utjelovljenja postao je Krist Veliki svećenik novoga i jedinoga saveza te Učitelj, koji nam naviješta istinu. On je postao Kralj srdaca i društava te „prvorođeni među mnogom braćom“ (Rim 8,29). Pravo bratstvo postoji dakle samo u Isusu Kristu i jedino u njemu: „Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima, u kojem treba da se spasimo“ (Dj 4,12). Tko nije sa mnom, protiv mene je; tko ne skuplja sa mnom, rasipa.

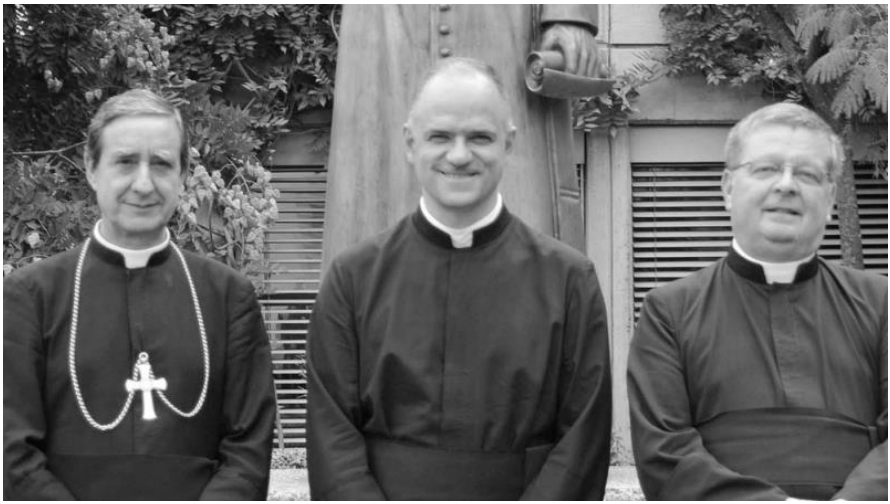

Istina je vjere da je Krist Kralj sviju ljudi i da ih sve želi privesti svojoj Crkvi, svojoj jedinoj Zaručnici, svome jedinome otajstvenome tijelu. Kraljevstvo koje on uspostavlja je Kraljevstvo istine i milosti, svetosti, pravde i ljubavi, te je time mironosno. Ne može biti pravoga mira bez našega Gospodina Isusa Krista. Zato je nemoguće pronaći mir izvan Kristove vlasti i religije koju je on osnovao. Tu istinu zaboraviti znači graditi na pijesku i sam Krist nas upozorava da je takva namjera osuđena na propast (usp. Mt 7, 26-27).

Dokument o bratstvu svih ljudi za svjetski mir i zajednički život, koji su potpisali papa Franjo i Veliki imam Al-Azhara, je kuća izgrađena na

pijesku. Štoviše, to je bezbožnost koja prezire prvu zapovijed i koja Mudrosti Božjoj, koja je za nas u Isusu Kristu postala čovjekom i umrla na križu, govori da je „pluralizam i raznolikost religija mudra božanska volja“.

Takve izjave suprotstavljaju se dogmi da je katolička religija jedina prava religija (usp. Syllabus, 21. teza). Kada se radi o dogmi, ono što joj se protivi označava se krivovjerjem (herezom). Bog ne može sam sebi proturječiti.

Nasljedujući sv. Pavla i našega časnoga utemeljitelja, nadbiskupa Marcela Lefebvrea te pod zaštitom Blažene Djevice Marije, Kraljice mira, prenosit ćemo katoličku vjeru koju smo primili (usp. 1 Kor 11,23) te se sa svim snagama zauzeti za spasenje duša i naroda, propovijedajući pravu vjeru i pravu religiju.

„Idite i učinite sebi sve narode učenicima krštavajući ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih da drže sve, što sam vam zapovjedio“ (Mt 28, 19-20). „Tko vjeruje i pokrsti se, spasit će se; a tko ne vjeruje, osudit će se“ (Mk 16,16).

24. veljače 2019.
p. Davide Pagliarani, generalni poglavar
mons. Alfonso de Galarreta, prvi asistent
p. Christian Bouchacourt, drugi asistent

Sadržaj:

Predgovor – Digitalni post 1
Katolička Tradicija o liturgiji, postu i pokori..... 6
Praktične upute za kršćansko mrtvljenje..... 21
Bl. Alojzije Stepinac: Pokora, pokora, pokora!. 24
Službeno priopćenje o izjavi pape Franje i imama. 30

Naslovi koje možete naručiti u Hrvatskome tajništvu FSSPX-a:

Nadbiskup Lefebvre: Izjave i propovijedi	15 kn
Kratak kritički pregled Novog reda Mise	15 kn
W. Hünermann: Bukteći oganj (životopis sv. Pija X.)	30 kn
B. Vuco: Razumsko utemeljenje religije	25 kn
I. Poljaković: Istina – uvod u apologetiku	120 kn
Knjižica ´Je li Isus Krist Sin Božji´, Letak ´Tvoja odluka´, Letak '62 razloga za tradicionalnu Misnu Žrtvu', Ostali letci (Čudotvorna medaljica, misne pobožnosti...), Rimski misal za puk	dobrovoljni prilog

Napomena: U cijene nije uključena poštarina.

Latinsko-hrvatski mali Misal – novo (III.) izdanje (15 kn)

Posjetite nas na našoj web-stranici:

christusrexhrvatska.blogspot.com

Izdavač:

Hrvatsko tajništvo FSSPX-a / Udruga svetog Josipa Vatroslava Lisinskog 1, 10370 Dugo Selo
fsspxhr@gmail.com

Glavni urednik:

p. Stefan Frey

IBAN:

HR3423600001102463734

SWIFT (BIC):

ZABA HR 2X

ISSN:

1849-6695